

Työasiainvaliokunnan mietintö 13/1996 vp

Hallituksen esitys laiksi yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain muuttamisesta

Eduskunta on 4 päivänä syyskuuta 1996 lähettänyt työasiainvaliokunnan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen 99/1996 vp.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina ylitarkastaja Jouni Lemola työministeriöstä, lakimies Pentti Itkonen Akavasta, asiamies Hans Grahn Palvelutyönantajista, lakimies Jorma Rusanen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöstä, työmarkkina-asiamies Annaleena Mäkilä Suomen Yrittäjistä, varatuomari Harri Hietala Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliitosta ja lakimies Jorma Skippari Toimihenkilökeskusjärjestö STTK:sta.

Hallituksen esitys. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yhteistoiminnasta yrityksissä annettua lakia. Esityksen tarkoituksena on valtioneuvoston Suomen työllisyysohjelman edellyttämistä toimenpiteistä tekemän periaatepäätöksen mukaisesti parantaa henkilöstön edustajien tiedonsaanti- ja vuorovaikutusmahdollisuuksia, selkeyttää neuvottelumenettelyä sekä lyhentää yhteistoimintamenettelyn neuvotteluaikoja. Tiedonantovelvollisuutta, neuvotteluesitystä ja neuvotteluvaihtoehtojen sisältöä koskevaa sääntelyä muutettaisiin siten, että henkilöstöä vähennettäessä säännöksissä mainitaan ne asiat, joista on tiedotettava ja neuvoteltava yhteistoimintamenettelyssä. Neuvotteluvaihtoehtojen täyttymisen osalta ehdotetaan, että työnantajan ei katsota täyttäneen neuvotteluvaihtoehtojaan henkilöstöä vähennettäessä ennen kuin asiasta on sovittu taikka asiasta on neuvoteltu, ensin toimenpiteen

perusteista ja vaikutuksista ja sen jälkeen vaihtoehtoja, ja neuvottelujen alkamisesta on kulunut vähintään seitsemän päivää tai vähennettäessä vähintään kymmentä työntekijää tai toimihenkilöä neuvottelujen alkamisesta on kulunut vähintään kuusi viikkoa. Näissä tilanteissa neuvotteluesitys olisi tehtävä vähintään viisi päivää ennen neuvottelujen alkamista.

Yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluviin asioihin ehdotetaan lisättäväksi työsuojelun toimintaohjelma sekä toimenpiteet naisten ja miesten tasa-arvon toteutumisen jouduttamiseksi työpaikalla. Yhteistoimintamenettelyn uudeksi osapuoleksi ehdotetaan lisättäväksi ylempien toimihenkilöiden edustajana yhteyshenkilö.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1997 alusta.

Valiokunnan kannanotot. Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää hallituksen esitykseen sisältyvää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä lakitekniikan korjausten jälkeen.

Valiokunta ehdottaa, että lakiehdotuksen 14 §:n 1 momentissa olevat virheet korjataan.

Edellä esitetyn perusteella työasiainvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvä lakiehdotus hyväksyttäisiin sellaisenaan paitsi johtolause ja 14 § näin kuuluvina:

Laki

yhteistoiminnasta yrityksissä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yhteistoiminnasta yrityksissä 22 päivänä syyskuuta 1978 annetun lain (725/78) 6 §:n 3 c ja 15 kohta, 11 §:n 1 momentti ja 11 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 6 §:n 3 c kohta ja 11 a § 29 päivänä heinäkuuta 1988 annetussa laissa (724/88) ja 11 §:n 1 momentti 26 päivänä helmikuuta 1993 annetussa laissa (236/93),

muutetaan 3 §:n 2 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 4 kohta, 7 a §:n 1 momentti, 8 §:n 1—3, 5 ja 6 momentti ja 8 a §, 11 §:n 2 momentti, 14 §:n 1 momentti ja 15 a §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 7 a §:n 1 momentti, 8 §:n 1—3 ja 6 momentti, 8 a § ja 15 a §:n 1 momentti mainitussa 29 päivänä heinäkuuta 1988 annetussa laissa, 8 §:n 5 momentti 20 päivänä toukokuuta 1996 annetulla lailla (337/96), 11 §:n 2 momentti osittain muutettuna mainitulla 29 päivänä heinäkuuta 1988 annetulla lailla sekä 14 §:n 1 momentti 21 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1195/90), sekä

lisätään 6 §:ään, sellaisena kuin se on osittain muutettuna 25 päivänä tammikuuta 1993 annetulla lailla (51/93) ja mainitulla 29 päivänä heinäkuuta 1988 annetulla lailla, siitä viimeksi mainitulla lailla kumotun 7 kohdan tilalle uusi 7 kohta ja 7 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2—4 momentti siirtyvät 3—5 momentiksi, ja uusi 6 momentti seuraavasti:

14 §

Sopimusoikeus

Työnantajien, työntekijöiden ja toimihenkilöiden yhdistykset, joiden toimintapiiri käsittää koko maan, voivat sopimuksin poiketa siitä, mitä 2 §:n 1 momentissa säädetään lain soveltamisalasta, 3 ja 4 §:ssä yhteistoiminnan osapuolista, 6 §:ssä yhteistoimintamenettelyn piiriin kuuluvista asioista, 6 a §:ssä neuvotteluvelvoitteen toteamisesta liikkeen luovutuksen ja sulautumi-

sen jälkeen, 6 b §:ssä henkilöstö- ja koulutus-suunnitelmista, 7 §:ssä yhteistoimintamenettelystä, 7 a §:ssä neuvotteluesityksestä, 8 §:ssä neuvotteluvelvoitteen sisällöstä ja sen täyttymisestä, 8 a §:ssä neuvottelun kirjaamisesta, 11 §:ssä työnantajan tiedottamisvelvollisuudesta, 11 b—11 e §:ssä konserniyhteistyöstä sekä 13 §:ssä henkilöstön edustajien vapautuksesta työstä ja maksettavista korvauksista.

Helsingissä 22 päivänä lokakuuta 1996

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Reijo Lindroos /sd, varapuheenjohtaja Armas Komi /kesk, jäsenet Anne Huotari /vas, Kyösti Karjula /kesk, Hannu Kempainen /kesk, Anne Knaapi /kok,

Paula Kokkonen /kok, Pirkko Peltomo /sd, Riitta Prusti /sd, Heikki Rinne /sd, Raimo Tiilikainen /r, Maija-Liisa Veteläinen /kesk, Pertti Virtanen /evir (osittain) ja Jorma Vokkolainen /vas sekä varajäsen Johannes Koskinen /sd.